

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesv Carmelitarvm Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

Jn duas partes distincta

Continens I. Viam Perfectionis. II. Castellum Animæ siue septem
Mansiones. III. Exclamations, vel Meditationes animæ ad Deum suum ...

Teresa <de Jesús>

Coloniæ Agrippinæ, Anno M.DC.XXVII.

Caput XXXVI. Exponit verba hæc, Et dimitte nobis debita nostra.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37994

C A P V T XXXVI.

VERBA HÆC , Dimitte nobis debita nostra, EXPONIT.

B^Enignissimus ergo Magister noster, q̄omnia per cælestem hunc cibum,
Bleua nobis & facilia(nam aliter si fiat, nos in culpa sumus) esse vidēs,
& facilimè nos adimplere posse quod Patri antè promisimus, videlicet,
vt voluntas eius in nobis fiat; hinc iam ab eo petit, vt nostra nobis debita
dimittat, cum ipsi alijs dimittamus; itaque in oratione sua progrediens,
hec verba profert: *Et dimitte nobis Domine, debita nostra, sicut & nos dimittimus*
debtibus nostris. Note mus h̄c, carissimæ, non dicere eum, *sicut & nos dimittimus*
debtus. vt nimis intelligamus, eum, qui tam amplum donum atque illud
est petiit, quique iam voluntatem suam in diuinam resignauit, iam tum o-
mnia illa debere fecisse: ideoque addit, *Sicut & nos dimittimus.* Adeò ut qui
verè cordialiterq; hæc Domino verba, dixerit *fiat voluntas tua,* iam tum o-
mnia fecisse debeat, si minus, saltem firmum faciendi propositum habe-
re. Vide igitur, quomodo sancti gaudent, si quando iniurias paterentur,
vel persecutionibus exagitarentur: sic namque aliquid quod Domino of-
ferrent, habebant, dum aliquid ab eo petebant. Sed quid faciet tam mi-
sella creatura atque ego sum, quæ tam paucas ad alijs dimittendum occa-
siones habuit & tam multa quæ ipsi dimitti deberent? Quid fierine pos-
set Domine, aliquos esse qui mihi quoad hoc pares sint, & hocce punctū
nondum intellexerint: si quis sint, tuo nomine illos rogo, huius ut rei me-
minerint, & parvas quasdam reculas, quas iniurias aut contumelias vo-
cant, pro nihilo reputent: videtur namque, ad instar puerorum, strami-
nas quasdam construere domunculas, dum hæc puncta honoris intue-
mur. Utinam intelligeremus, carissimæ, quid honor sit, & in quo eius ia-
stutam facere, situm sit. Non iam loquor nobiscum(nimis quam magnū
enim malum esset, si necdum id nos intellexissemus) sed mecum; de illo
scilicet tempore, quo honorem magni faciebam, non tamen intelligebā
ecquid esset honor, sed communī populi opinione, velut impetu aquæ,
abriperer. Ah, quam multa tunc ut contumeliam ducebam, quorum me
nuncepider! quamquam non erā de illarū numero, quæ ad hæcce puncta
maximè reflextabant; at primario puncto non nitebar. neque enim cu-
rabam, aut solicita eram de illo honore, qui aliquod secum cōmodum
fert; etenim hic est, qui animæ cōmodū adferat. Quā autem bene ille di-
xit, qui honorē & utilitatē simul stabulare posse negabat! esto nesciam,
an adhuc propositum id dixerit. Nihilominus ad litteram certū est, ani-
mæ cōmodum, & quod mundus honorem vocat, numquā pariter posse
consistere. Mirum sanè est & terribile, videre quam mundus securus atque
opertus, & auersus feratur. Benedictus sit Dominus, qui eo nos eduxit.

S.M.Teresa Opera.

r.

Det

Singillantur
qui punctū
honori cu-
rant.

Quia honor
cōmodū
adferat.

Det Maiestas eius, vt honos hac è domo sic semper proscriptus manet, vti iam eadem exultat. Liberet nos quippe Deus à monasterijs, ut in bus de p[ro]p[ri]etatis honoris disceptatur: numquam enim in illis magis honor attribuetur Deo.

Sed considerate, sorores, dæmonem nos penitus non obliuiscere: etiam in monasteria honores inuehat & ingrat, sicutq[ue] ibidem legitur, adeò vt & Religiosi in dignitatibus & municiis honorifici, p[ro]macti mundani homines, & ascendat & descendant, atq[ue] honor siue culis adeò tenuibus & vilibus collocent, vt non parum ipsum merentur. Eti h[oc] secundum scientiam sua procedere & sedere debent; n[on] illib[et] nescio, vnde qui eò peruenit vt Theologiæ semel docuerit, retrogradare descendere nō debet, vt philosophiæ doceat: q[uod] est punctū honoris sitū, q[uod] semper debeat ascendere, & numquā descendere. imo vero pudicis ipsum & iniuriam id & ignominiosum diceret, si Superioris le quid iniungeret: nec decesserit etiā qui pro huiusmodi homine puniatur, & dicaret, turpe hoc ei & dedecus esse: ipse quoq[ue] inimicus dæmon statim rationes proponit, quibus id etiā in Dei lege fundatur, appareat. Sic & inter Moniales, ea quæ Priorissim & Prepositissimum agit, postea inidonea censetur ad aliquo inferiori & minori officium assignandum; intuendo dumtaxat quod professione senior certius fit, nam minime obliuiscemur; imo verò subinde per hoc ipsum aliqui putamus promereri quod tale quid Ordo iubeat. Risu, aut multo plus, res hæc digna est. Scio namque Ordinem non iubere, vt humilitate nō colamus: aliud verò illud iubet, vt bona propria & debitum seruetur. Ego verò tā esse ordinata nō debo in ijs quæ ad estimacionem honorē meū spectant, vt tantā in hac Ordinis cōluctudine, quā aliquid ritibus ac statutis seruandis, quæ fortasse valde imperfecte obtemperantur, sollicitudinē præferre debeam. Omnem nostram perfectionem colligimus non oportet in eo quod hac sola in re Ordini satisfaciamus; alioquin hoc de me solliciter erunt, si forte me mei h[ab]itu cōtingat obliuisceremus, tamen rei veritas est, vt, cum cuncti ad ascendendum proclives sumus, si per hoc iter in cælum ascendere nequeamus, deprimendo ac descendendo agere non oporteat.

An non tu Domine, nostrum prototypon, exemplar & magister es indubie: in quo ergo tuus, ô venerande p[re]ceptor, honor fuit? an non cum perdidisti, cum ad mortem usque humilitatus es non nisi? Domine, sed cū omnibus nobis cōparasti. Per amorē ergo Dei votum carissimæ, vt mihi credatis, nimirum, hanc si viam ingrediamur, a via nos erraturas, cum iam inde à principio erratum sit. Et fixit Dei nulla vt anima, per infelicium horum p[re]ceptorum honoris obseruantur.

Opera

N. II

15

Contra monasteria quae honoris sunt.

Punctū honoris situm in ascendendo, non descendendo.

non bene intelligendo quanam in re honor situs sit, pereat. Ac postea etiam subinde magnum quid nos fecisse putabimus, si quam harum reculæ nec molestia, nec contemptus, nec iniuria, imo nihil omnino erat, dimittamus: & quasi aliquid fecissemus, Dominum postea rogatū venimus, nobis ut dimittat, cum ipse debitoribus nostris dimiserimus. Tu ergo nobis præsta, Domine, ut intelligamus, nihil penitus nos in hoc intelligere, & vacuis ad te manibus venire; nihilominus tu nobis per tuam misericordiam dimittito.

Sed quanti hoc, quod inuicem diligamus, à Domino fiat oportet, *Quanti*
Dominus
 cum benignissimus Iesus lôge alia Patris suo cælesti proponere potuerit, ac facias quod
 dicere, Dimitte nobis Domine, quia ingentes austeriorates subimus, vel *inuicem di-*
ligamus.
 quia multum vocaliter oramus, ac sæpius ieiunamus; quia omnia propter
 nomen tuum abnegauimus, teque valde diligimus; quia vitam pro te
 exponere parati sumus; & alia plura, quæ (vti dico) dicere potuissent,
 nou tamen dixi; sed tantummodo, Quia dimittamus fortassis, quia no-
 nit, nos erga infelicem ac nefarium hunc honorem mirè affici. & nihil
 difficultius, quam huius contemptum à nobis obtineri; hinc illud dicit,
 & a nostro nomine ipsi offert. Sed notare vos velim, carissimæ, cum dice-
 re, *Sicut & nos dimittimus;* quæ rem quæ iam antè facta sit, quemadmo-
 dum dixi. Ad hæc, diligenter ad- tendum non esse, quod anima, fi-
 quando talia ei eueniunt, multum de oratione sua præsumat, nisi à perfe-
 ctæ contemplationis oratione quam dixi, sic surgat, ut firmum quoddam
 præpositum fecerit dimittendi, & data occasione, etiam re ipsa dimittat, *Anima qua-*
honoré cu-
rat, & om-
nes iniurias
dimittere
parata non
est insubli-
mi oratione
non fidat.
 non solù parua & minuta hæc quæ iniurias vulgo vocant, nulliusque mo-
 menti sunt, verum eriam quæcumque iniuriæ, quæcumque ea magna sit.
 Anima namq; quam Deus opt. max. per tam sublimem orationem ad se
 attrahit, hisce rebus non mouetur; nec pluris facit, quod astimetur, quam
 quod contemnatur, non bene dico; cum pluris faciat quod contemnatur: *Que vero à*
Deo ad sub-
limem era-
tionem e-
uesti adit, ho-
norem paru-
curat.
 honor quippe magis eam affligit & cruciat, quam dedecus & contemptus,
 & magis molliſ ac quieta vita, quam laboriosa & molestiaſ refertissima.
 Mox enim ac Dominus suum ei regnum verè hic dederit, hic in terra nul-
 lum iam habere regnum cupit, & facile intelligit hanc veram esse ad
 altius regnandum, viam; & iam tum per experientiam didicit, quantum
 inde boni ſibi proueniat, quantumque anima aliquid propter Domi-
 num patiendo promouearur. Rarissimum namque eſt, Maiestatem eius
 aliquem huiusmodi delicijs perfundere, niſi eos solos qui quam liben-
 tissime magnas molestias & cruces illius cauſa & nomine pertulere. Nam
 quemadmodum alibi hocce in libro dicere memini, contemplatiuorum
 cruces & molestiæ permagnæ ſunt: tales namque Dominus ſibi querit,
 fontes inquā, & terū experientiſimos. Noueritis igitur oportet, carissimæ
 illos,

illos cum iam intellexerint, quid omnia sint, alicui rei quæ pertinat, quæ inhaerere. Et, esto forsitan magna aliqua iniuria aut difficultas primum tu ipsos non parum afficiat; tamen, vix dum eam bene sentire coepit, esse ratio ex altera parte tam potenter exsurgit, ut ipsa per se & vicem xillum extollere videatur; itaque fit, ut paena quam sentiebant, penitentia focetur & opprimatur, idque per illam laetitiam, quam in deducendo quod datum sibi a Deo occasionem videant, ad plus gratiam & continuorum fauorum a Majestate eius uno die concepimus.

Medium ad plus gratia rum uno die quam decē nio toto con sequēdum.

prout quidem ipsa intelligo, nam cum plurimis contemplatis enim alij aurum & pretiosa monilia permagni faciunt, sic hiperantes & cruces. iam quippe intellexerunt, fore ut per hasce dilectionem

quam longissime absunt, ut ob aliquid, quodcumque demum fieri, quamdam de semetipsis opinionem concipient: in modo ne quidem gererunt, quod alij ipsorum peccata norint; & ipsimet ea quam liberius promulgant, cum a quopiam magni fieri se vident. Eodem quoque

do se habent cum de prospicio & genere eorum sermo habentur, quippe plus quam satis, nihil omnino sibi hinc in regno quod sine nobilitate emolumenti accessurum; nec aliter ob nobilitatem suam gloriantur, quando id, ad magis Deo seruendum, opus esset. Si minus, semper graue est, quod plures fiant quam sint; & dant operam nemovit, decipiatur, idque non solum sine villa molestia, verum etiam cum & voluptate. Ratio autem rei huius esse debet, quod qui Deo dant humilitatem & magnam Dei dilectionem consecutus est, in his rebus ad maius Dei seruitium spe & tantibus, ita iam oblitus sit, ut credere non possit, alios per tale quid indignati aut moueri, accipiunt hoc iniuriam reputent.

Hi, quos iam ultimo dixi, effectus sunt eorum hominum acrum, qui perfectionem iam propiores sunt, & quibus Dominus videlicet gratiam praestat, ut eos ad se per perfectam contemplationem habeat. At primum illud, videlicet paratum esse ad iniurias ferendas, etiam recipere, esto cum aliqua paenitentia, is qui hanc iam a Deo gratiam recepit, ut ad unionem venerit, quam breuissimo tempore iudicio obtinet. At si hos effectus non habeat, & in ipsis non firmatus ab oratione surgat, credere sibi que persuadere potest, an

Effectus non de patet, an gratia a Deo veniat.

id gratiam aut donum Dei, sed illusionem diaboli, ut sic nos ipsi

re dignos honore existimemus. Fieri potest, ut in principio cum ha-

cipiam gratias Dominus conferre incipit, hoc ipsa robur quamque

non habeat: sed, si modo Dominus in illis ei dandis pergit,

quam breuissimo tempore corroborandam censeo , & licet forte quoad alias virtutes robur nō haberet,nihilominus quoad iniuriarū dimissio-
nē id illam habituram.Credere enim non possum,vt anima,quæ ipsimet
misericordia a deo sit vicina,vbi intelligit quid ipsa sit,& quām sibi Deus
multum dimiserit,non statim sine vlla difficultate,sed magna cum facili-
tate , iniurias in se admissas dimittat , & bene erga iniuriantem affecta
non maneat,& eum vt amicum & beneuolum non habeat : habet nam-
que consolationem & gratiam quam ei p̄ficit , p̄fentem ac p̄focu-
lis,in qua magni cuiusdam amoris signa videntur , & gaudet occasionem sibi supernatu-
ram dari,ad illi hunc in aliquo saltem ostendendum.Iterum dico,multos rales obno-
me nouisse,quos Dominus dignatus est ad res supernaturales extollere,
xiae esse po-
hancillis orationem vel contemplationem quæ dicta est,concedendo;
test imper-
quos licet adhuc alijs defectibus & imperfectionibus obnoxios depre-
henderim,huic tamen(vt scilicet non remirant infurias)obnoxium nul-
lum reperi:nec credo vllum tam repertum iri,si modò gratiæ (sicut iam
docui) à Deo sint.Vnde,quicumque hasce gratias maiori in gradu reci-
pit,seipsum examinare debet & inquirere,quomodo & an hi affectus in
se crescant: nisi enim tale in se is augmentum deprehendat , maxi-
mopere timete sat est; sibique persuadere , suaves illas tractationes &
consolationem à Deo non venire, vtpote qui animam , ad quam venit, statim tras-
temper locupletat. Hoc porto certissimum est, scilicet esto gratia aut eat,postea
spiritualis dulcedo citò pertranseat , ea tamen postea suo tempore è fru-
ctibus & lucro quod inde anima percipit,facile colligi.Et quia benignif-
fimus Iesus hoc optimè nouit , hinc magna cum resolutione ad Patrem
suum cælestem ait,nos debitoribus nostris dimittere.

C A P V T XXXVII.

ORATIONIS HVIVS DOMINICALIS DIGNITATEM EXPO-
nit, nosque multis in ea modis consolationem reperturos
offendit.

Res est,ob quam Dominum maximopere laudare & celebrare o-
porteat,videre nimirum , quām sublimis & singularis perfectionis
hæc Euangelica oratio sit: nec immerito, vtpote quæ à tam bono præ-
ceptore dictata & p̄flecta est,i ideoque carissimæ,ad propositum quæque
suum eam accommodare possumus.Miror sanè,dum video,quòd tā pau-
culis omnis contemplatio & perfec̄cio verbis cōprehensa sit, ita ut nullis *Omnis con-*
templatio &
alijs libris, p̄terquam huic vni,studere debere videamur : nam etiam *perfec̄cio in*
vñq; huic nos Dominus omnem orationis & sublimis cōtemplationis,quæ *oratione*
tenere possumus,modū docuit,scilicet iā inde vñq; à primū in cipientibus *Dominica*
ad vñq; orationē mentalē,& quietis & vñionis;vt, si modò ipsa ad id ver-
bis declarandū apta forem,ingens conscribi de oratione tractatus super
tam